

לכבוד חג השבועות מקשטים את בית-הכנסת בירק חי ובפרחים, זכר למתן-תורה על הר סיני, וכפי שמספר המדרש: כשירדה השכינה על הר סיני באש, לא שרפה האש את כל הסביבה, אלא החיתה אותה, וכל ההר התכסה בירק, בדשא ובפרחים.

קהילות רבות נהוג לקשט את בית-הכנסת בענפי אילנות. אחת הסיבות לכך היא, כדי להזכיר את הר-סיני שהיה מכוסה ירק, שלכן ציווה הקדוש-ברוך-הוא להרחיק את הצאן והבקר מההר.

לפיכך נהוג לקשט את הבית ואת בית הכנסת בפרחים ובענפים ירוקים:

זכר לעשבים שהיו סביב הר סיני בשעת מתן תורה.

זכר לביכורים שהיו מביאים לבית המקדש והיו מעטרים אותם בפרחים ובעלים.

זכר לעובדה שבחג השבועות נידון העולם בדין שמים על פירות האילן, כלומר, האם יניבו האילנות פירות

הרמ"א בהלכות שבועות (סי' תצד סע'ג) כותב: 'ונוהגין לשטוח

עשבים בשבועות בבית הכנסת והבתים, זכר לשמחת מתן תורה'. המגן אברהם מוסיף (שם) 'ונוהגין להעמיד אילנות בבית הכנסת ובבתים. ונראה לי הטעם, שיזכירו שבעצרת נידונין על פירות האילן ויתפללו עליהם'.

בעוד שהמג"א מביא הטעם למנהג של האילנות, אין הרמ"א כותב מה הקשר של עשבים למתן תורה?

הטעם למנהג:

מביא רבי מרדכי יפה, בעל ה'לבושים': משום שבעת עליית משה על הר סיני לקבל הלוחות השניים נאמר: 'גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא' (שמות לד, ג), מכאן משמע שעל הר סיני היה מרעה לבהמות, מחזה נדיר בלב המדבר בתקופת הקיץ, ולכן עשבים מזכירים את מעמד מתן תורה.

טעם נוסף למנהג:

משה רבינו נולד בז' אדר, והצפינו אותו שלשה ירחים, עד ו' סיון, ואז אמו לקחה את תיבת הגומא, בו היה התינוק משה: 'ותשם בסוף על שפת היאור' (שמות ב, ג) לזכר הצלתו של משה ביום זה, כשהוא שט בין קני הסוף, אנו מקשטים את הבתים בענפים וירק.

טעם נוסף: למה מקשטים בירק בחג השבועות?

בתרגום שני של מגילת אסתר (פ'ג, סח) מסופר שהמן הרשע סיפר לאחשורוש על היהודים 'ודתיהם שונות מכל עם', ובין היתר סיפר, שבחג השבועות הם זורקים בבתי הכנסת פרחי שושנים. הרי שמנהג זה הוא עתיק יומין.

וברמז נפלא: שושנה, גימט' אסתר, והוא כמניין רות כלה, שבחג השבועות מכינים את תכשיטי הכלה, היא התורה שקבלוה ביום ה'50, בסוף העמר, הוא יום חג השבועות, וברמז שושנה גימט' תורה נון (50), ותיבת ירק גימט' עמר.

לדעת ה'בני יששכר', הרמ"א שאב את דבר המנהג מן הזוהר
בפרשת אמור, שם נרמז עניין קישוט בתי הכנסת בירק בחג
השבועות (חודש סיון מאמר ד אות ו).